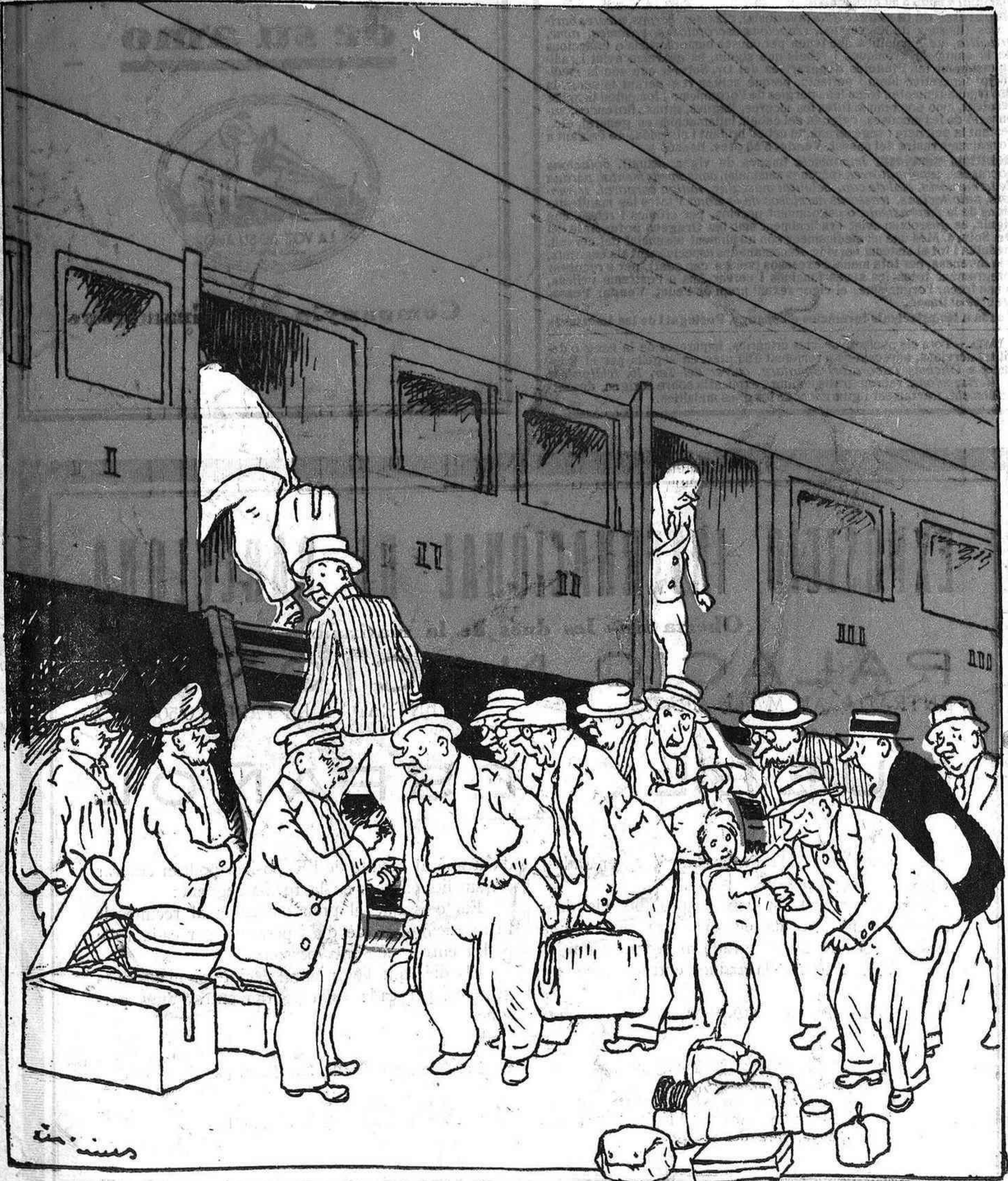

Barcelona 30 d'agost de 1929

La aquella de la Torratxa

ANY LIII - 2618 - 15 cts. - Atrassats, 30

Molt segle XX

Esmorzar a Barcelona, dinar a Moscú, sopar a Buenos Aires, i, a la nit, anar a dormir amb la dona, a Reus.

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *poluacions nocturnes*, *espermatòrrhea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a *Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrotllament, tractament i guariment de les dites malalties.

Els millors discos
són els de

**La voz
de su amo**

**Companyia del Gramòfono
S. A. E.**

EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA

Oberta fins les dues de la matinada

PALACIO NACIONAL

ENTRADA AL MATÍ, GRATIS

ENTRADA A LA TARDA, 0'50 PTES.

PUEBLO ESPAÑOL

Es posen en venda els carnets de 25 entrades, al preu de 22'50 pessetes.

Aquests carnets serveixen per tots els dies, tallant-se una entrada els dies que sigui d'una pesseta; els dies que l'entrada al recinte sigui de dues pessetes hom tallarà dues entrades dels esmentats carnets.

Les persones que posseeixin antics carnets

d'entrada al recinte de l'Exposició podran emprar els susdits carnets en la forma següent:

Els dies que el preu d'entrada al recinte de l'Exposició sigui de dues pessetes, per cada fulla podrà entrar una sola persona.

Els dies que l'entrada al recinte sigui de dues pessetes, per cada fulla podran entrar dues persones.

NOTES: El públic no podrà entrar en el recinte amb cistells, farcells ni paquets voluminosos.

No es permetrà menjar en els bancs, jardins, places, escales, etc.

La consigna per a petits paquets queda establerta a les Portes de la Plaça d'Espanya, fora del recinte.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRONICA

H ha una vila blanca a Catalunya que ha tingut la sort de passar a un lloc d'honor d'una geografia espiritual de Santiago Rusiñol. Aquesta vila és Sitges.

Un dia ens deia Santiago Rusiñol que ell voldria dibuixar un mapa en el qual hi hagués les ciutats o les nacions que més emoció li havien produït: Barcelona, París, Itàlia, Sitges, Madrid, Mallorca, Buenos Aires i fer-ne la seva pàtria espiritual.

Sitges ocupava un lloc d'honor en el mapa. I per què, Sitges? Perquè Sitges, digué Rusiñol, és blanca, és neta, és clara, és blava, és acollidora i és generosa."

Aquest concepte de Santiago Rusiñol ha transcendit arreu del món. Sitges és un punt meravellós dins d'un itinerari català.

I ara Sitges ha començat a preparar l'acte que devia a Santiago Rusiñol: el monument a Rusiñol.

Això, per a L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, és tan important, que no podem deixar passar el gest sense el comentari que cal. Fa temps que Rusiñol el mereix el monument. Fa temps que Sitges l'hi devia. L'home que ha anat donant categoria internacional a Sitges ha estat l'autor de "Llibertat!". Gràcies a la seva obra, al seu "Cau Ferrat", a les seves llargues estades sitgetanes, Rusiñol ha donat un valor cosmopolita a la blanca vila i a la platja blana. Sense ell, Catalunya no hauria descobert Ganivet a casa seva; sense la primera tasca de Rusiñol, ni mister Diring hauria anat a Sitges ni hauria estat possible el Maricel, el Terramar, ni res del que dona a Sitges aquesta fama deliciosa i magnífica.

Sitges devia el monument a Santiago Rusiñol. Sembla que ara l'hi farà. El que cal és realitzar-lo de pressa. No deuen adormir-se, deixar passar els anys, iniciar una subscripció i deixar-la adormida després d'una furient empena. El que també cal, és que Sitges vulgui ésser sola a fer-lo. Obrir la subscripció i demanar, a Catalunya, és cosa fàcil, i no direm que sia lloable; però el que cal és que Sitges, que té l'orgull d'haver enlairat un monument al Greco pel seu propi esforç, el tingui ara per a fer-lo sol, sense l'ajut de ningú. Es Sitges, els sitgetans, els que li deuen un monument particular al mestre. La seva obra val el monument. Són tots, des del més ric fins al mariner més pobre, des del que hi viu al que hi passa l'estiu, els que deuen recollir els cabals per a aixecar una pedra que immortalitzi el nom de Santiago Rusiñol.

Potser una font, una pilastra pública amb una estanteria de marbre i les seves obres completes que les pugui

llegir el primer que arribi, donarien més valor que un monument d'aquells en què es veuria el nostre gloriós autor assegut, com En Pitarra, a punt de caure, o com Clavé, avençant un peu, com si tingués ganes de marxar avergonyit del pedestal...

El fet és que la idea ja ha estat llençada i recollida amb èxit. Cal recordar aquell homenatge que se li féu, ara fa uns anys, amb motiu de l'èxit d'"El matrimoni de conveniència". Aquella gentada que anà a Sitges a dinar amb Rusiñol s'adonaren de l'amor que els sitgetans sentien pel mestre. Aquest amor sentimental deu manifestar-se ara d'una manera categòrica. Qui ha aconseguit convertir Sitges en una vila d'art; qui ha fet de Sitges una bandera catalana; qui ha donat un to europeu a una vila exemplar, deu ésser honorat amb aquella fe i aquell entusiasme que mereixen els fets culminants.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA vol ésser el primer crit ciutadà que s'adhereix a l'homenatge. Hem dit crit ciutadà, perquè és la Ciutat la que deu donar la pauta i la lliçó a totes les contrades catalanes. Sense la Ciutat, no hi hauria res a fer. La Ciutat és civilització, és cultura, és treball. Per això la Ciutat s'adherirà a l'acte de Sitges, la vila ciutadana i meravellosa.

FRANCESC MADRID

LA MANZANILLA I L'ESCUDELLA

Del "Patio del Farolillo" que al poble espanyol de l'Exposició té la Rosita Rodrigo, n'ha desaparegut En Riera, el famós Riera del Passeig de Gràcia.

Diuen que Rosita Rodrigo, la milionària de la simpatia, el va cridar i li va dir que s'havia de canviar de vestit, perquè amb el que duia no estava en caràcter. Al "Patio del Farolillo" l'americana d'En Riera hi feia un mal paper: un paper d'estrassa.

Breu: Rosita Rodrigo volia que En Riera anés amb xaquetilla i cordovès.

Però sembla que aquest programa a En Riera li semblava massa flamenc. I ha deixat la manzanilla i les olives sevillanes per a tornar-se'n a l'escudella catalana i les saboroses mongetes del seu Bar del Passeig de Gràcia.

Ara Rosita Rodrigo és l'única dueña i señora del famós "Patio del Farolillo".

AQUEST NUMERO

HA ESTAT REVISAT

PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Maurici Vilumara, malalt

Maurici Vilumara, el mestre indiscutible de l'escenografia catalana — l'oncle, com li diuen amb respecte els altres escenògrafs —, està greument malalt: un atac al cor.

Maurici Vilumara és un gran amic d'aquesta casa. Aquí tots li tenim afecte i respecte. Ja no cal dir, doncs, com ens ha impressionat la nova de la seva malaltia.

Però malgrat l'estat greument alarmant del mestre, nosaltres volem ésser optimistes. Vilumara és un home molt fort, un home que encara treballa amb afany i amb fe.

I, vaja! que encara el volem veure al tamboret de la nostra llibreria on tantes bones estones ha passat en la nostra companyonia.

AGREDOLÇOS**¿COTILLA O PANTALONS?**

Diuen que l'hivern vinent, a París, hom farà una habillíssima i vigorosa temptativa per restablir la moda dels cabells llargs, de les faldilles llargues i de la cotilla. Serà realment una temptativa curiosa i digna d'atenció.

Cal convenir que si, en qüestió de modes, les faldilles i els cabells s'han escurçat, les idees, mantenint sempre, pel que es veu, una proporció inversa amb la longitud dels cabells, s'han allargat una miqueta.

Recordeu, si no, la coneguda definició de Schopenhauer: la dona és un ésser de cabells llargs i d'idees curtes. ¿Podem dir, ara, que és un ésser de cabells curts i d'idees llargues? No tant. Però sí que, amb la moda nova — més gentil i avinent que la passada — ha esdevingut un ésser un xic més raonable.

Doncs bé. ¿Sacrificarà la dona aquests avantatges vestuaris tan penosament adquirits? L'interès del comerç, de totes les indústries relacionades amb la moda, és complicar, fins a límits absurds, l'agençament femení, procurant, per altra part, que cada temporada sigui ben distint de la precedent.

D'ací els propòsits dels capitosts de la moda parisenca. Tenen, certament, al seu favor l'extrema volubilitat femenina. En realitat, les diverses evolucions de la moda són moltes vegades capricioses i de difícil interpretació. Per això moltes explicacions són contradictòries, per això moltes previsions resulten equivocades i es contraposen les unes a les altres.

Ara mateix, un escriptor anglès preveu també una revolució en el vestuari femení, una revolució decisiva... però completament oposada a la que hom projecta a París.

En primer lloc, segons ell, les faldilles quedaran suprimides... Bé, no cal fer massa escarafalls. Al capdavall, les faldilles d'avui no són gaire cosa... Dos mocadoretos de butxaca, l'un davant i l'altre darrera, i pareu de comptar.

Per unes faldilles usals calien, en temps de les nostres mares, unes vuit o deu vares de roba. I dessota les faldilles hi anava el faldellí de seda negra, i després del faldellí venien els amples enagos, frunzits i emmidonats, i després encara uns castos pantalons inversemblants, amb el faldar de la llarga camisa enfarfegat a dins. I allò sí que era una camisa, allò!, i no això d'ara, aquestes amables i indiscretas combinacions que, com diuen les nostres àvies, no tapen ni el pecat...

Però el nostre anglès, escriptor moralista, no diu que s'hagi de destapar cap cosa. La revolució consistirà simplement a substituir les faldilles per uns pantalons d'home...

Ah, éssers gentils de cabells curts i d'idees semi-llargues! No us fieu de les revolucions. Deixeu la cotilla com a símbol d'una època — l'edat de la cotilla.— Guardeu els pantalons com a símbol de la vostra efectiva autoritat casolana. I, costi el que costi, conserveu les vostres delicioses faldilletes, gràcils i escaients.

PEROT

Paül Valery a Barcelona

Entre els hostes més notables que ha comptat Barcelona aqueixos dies, caldrà remarcar l'illustre acadèmic francès Paül Valery, qui, com no ignoren els nostres lectors, fou, de temps, proclamat, no el príncep, sinó el rei dels poetes que conreen la difícil obscuritat.

Inútil dir que els nostres versaires *magiori* i *minori* dedicats a compondre i desxifrar jeroglífics de tota mena, s'han desviscut per obsequiar i portar en silenciosos triomf l'egregi mestre autor del "*Cimeiière marin*".

D'aqueixa important visita, que ben segur haurà tingut ressò extraordinari en tots els cenacles literaris i constituirà una fita, un menhir, en els annals de la nostra història poètica, se'n conservaran de moment, si més no, unes quantes anècdotes viscudes que faran estremir de goig tota la canalla de peteners desvagats que remenen la cua en la capelleta contrària.

* * *

Paül Valery, encara que va jurar-se que no donaria audiència a cap poeta dels nomenats deixebles seus, no pogué menys de rebre a un impertinent traductor dels seus versos.

El traductor. — Dispensi... Jo, mal m'està el dir-ho, crec haver interpretat sempre molt bé els seus poemes... Però... és el cas que aquí hi ha un vers que... no sé... no l'acabo d'entendre...

El Mestre. — Quin?... Aquest?... Jo tampoc.

* * *

Uns simpàtics ateneistes l'acompanyaren a la Catedral. Rondaren pels claustres, li mostraren les oques i l'urna de Mossèn Borra...

En sortir, per la porta del carrer del Bisbe, una cegueta els allargà el platet.

—Santa Llúcia els conservi la vista i la claredat!

Els ateneistes encara riuen.

* * *

Més tard el convidaren a la terrassa del "Cafè de la Rambla".

—Què hi pendran? — féu el cambrer dirigint-se a Paül Valery.

—*Moi, chocolat.*

—A la francesa?...

—No!... — interrompé, baix baixet, un dels acompanyants.— A aquest senyor, encara que és d'allí, li agraden les coses una mica espesses.

El barri xinès que jo he vist

Tres escenes d'amor

ESCENA I

Personatges: Ell i Ella.

L'escena: El pati de calabossos d'una delegació del districte Quint.

A Ell i Ella els separa una porta amb reixeta.

Ella.—Ho diré tot al delegat de policia. Assassí! D'aquesta no en sortiràs amb menys de set anys o deu de presiri. Traïdor! Tallar-me la cara així: Amb una barbera. Només sou valents amb les dones, els *xurders*. Desgraciar-me el rostre per sempre! La galta dreta trossejada. No!, no tindrè compassió de tu a l'hora de declarar... Maleïtsiga. Lladre! Traïdor!

Ell.—Calla!... Calla, no abuis, perquè estic tancat: Quant surti et mataré...

—No res, no faràs tu... I diré que ets un lladre...

—Bé prou que ho saben.

—Que tu m'has tallat la galta.

—Què més?

—Que junt amb el "Tairo" i el "Tireta" vàreu robar la joieria aquella de...

—Si dius això, seràs una *xivata*.

—A les xivates se'ls ratlla la cara, i tu ja me l'has ratllat a mi, sense haver-te xivatat mai. Mal home! Botxí!

—Estava cegat per tu, "Menuda".

—A la presó et guariràs la ceguera...

—Estava rabiós, *menuda meva*...

—La ràbia, amb llàgrimes s'apaga...

—Estava gelós de tu, *menudeta meva*

Pausa llarga

Ella.—Històries, les històries de sempre...

—T'ho juro per la meva llibertat, dona...

—Si m'estimessis com dius, no em pegaries tant.

—Què hi farem, si som així, els homes de la vida?...

Altra pausa

Ella.—A tu t'agrada la Rossa, ja m'ho han dit els teus amics.

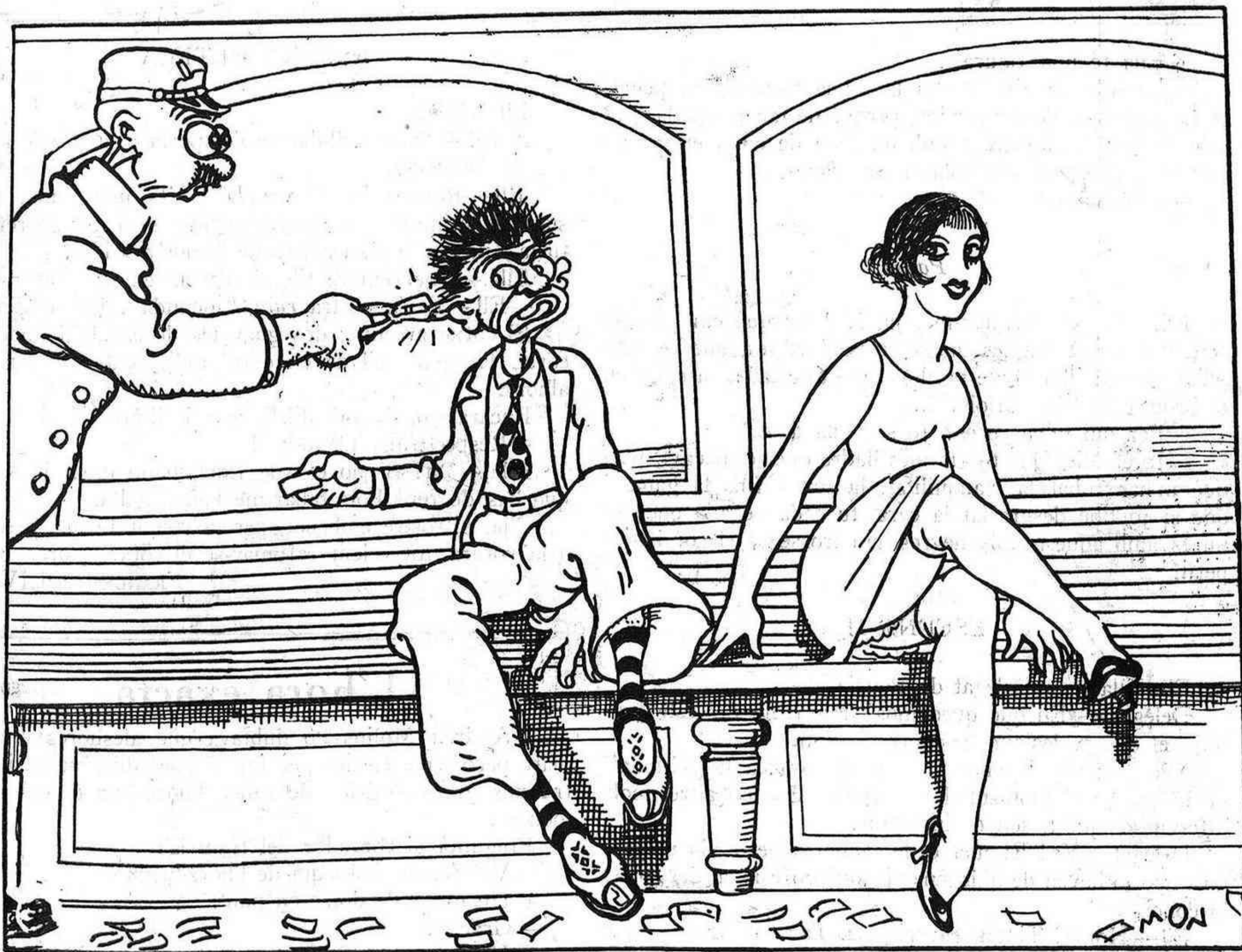
—Jo només t'estimo a tu, *xava meva*.

—Té els ulls blaus, la Rossa.

—Els teus són negres com les nits de la presó!

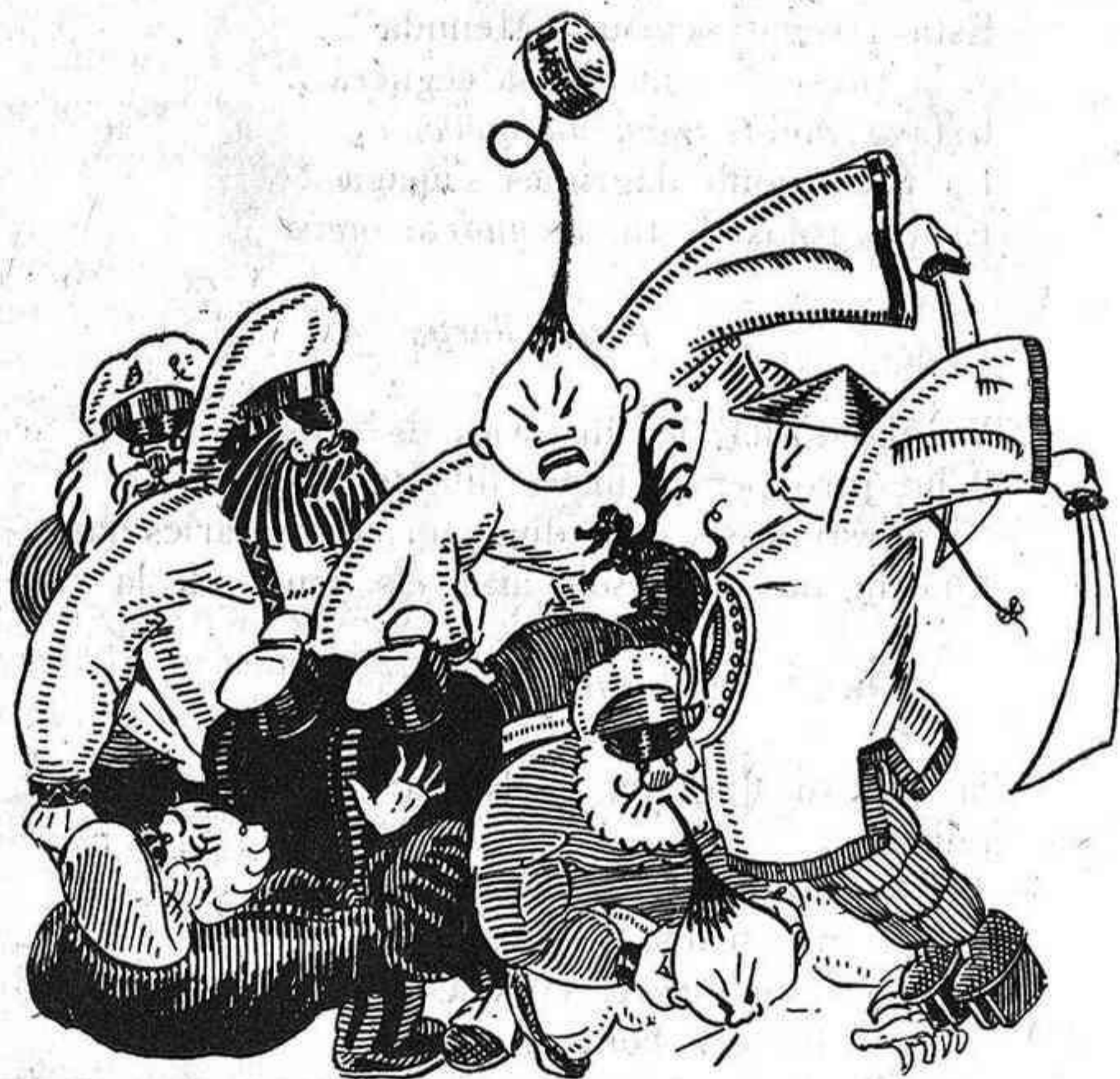
—Ella té la boca bonica.

—Aquella boca és una cova; la teva és una maduixa partida pel mig, i les dentetes granets d'arròs amb llet, que m'enllamineixen i endolceixen...

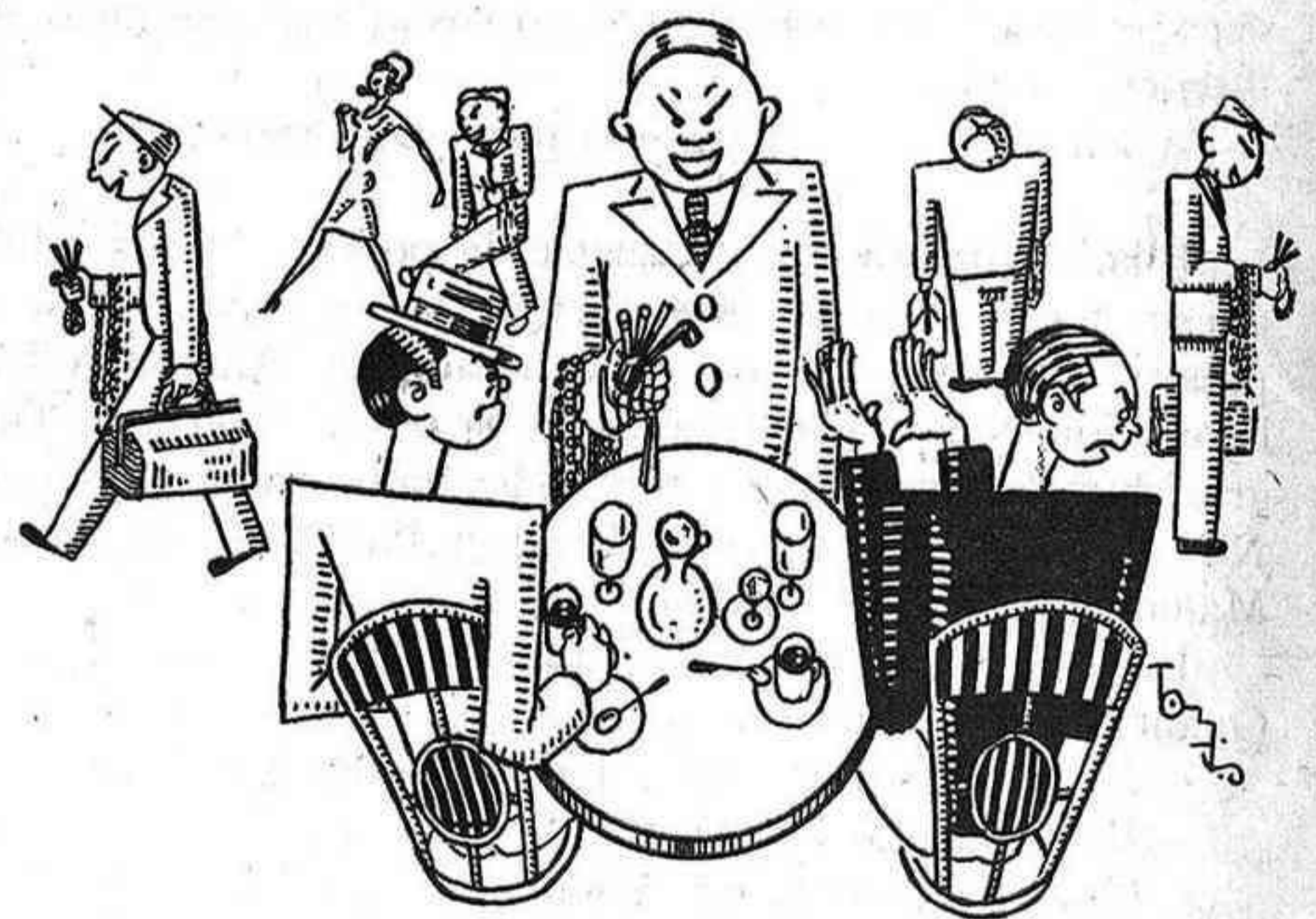

LA NOIA MACA AL TRAMVIA

Als tramvies hi ha un rètol que diu: no distraer al conductor. N'hi haurem de posar un altre que avisi també al revisor.

El rus-xinès

El xinès-barceloní

CONFLICTES INTERNACIONALS

—Ella té una figura...

—La teva és airosa com la d'una tigresa; els peüets et fa vergonya d'ensenyar-los, perquè de tan petits, la gent se'n riuria; la cintura... amb un pam de cinta et fas un cinturón, i encara te'n sobren tres canes...

—Pocà-solta...

Pausa

Ell.—Ja pots xivatar-me, ja, si vols; que em tanquin serà millor. Tu digues que jo robo carteres, que rebento pisos, que sóc un home perillós, que t'he tallat la cara, en la bronca de "La Criolla"...

—Per qui m'has pres? Jo sóc una dona.

—Jo els diré que tu ets més lladre que jo, encara, perquè m'has robat la tranquil·litat, la son i fins la gana, i que si jo t'he desgraciat la cara, tu cada vegada que em mires amb aquests ulls negres, em trosseges el cor i l'esperit.

ESCENA II

Ell, Ella i un Delegat de Policia.

Delegat.—¿En qué quedamos? Fué o no fué este granuja el que te lesionó la cara?

Ella.—Si no el conec, jo, aquest jove; a la "Criolla" no hi era en el moment de la bronca. Era un altre, molt diferent d'aquest, senyor inspector.

Delegat.—Ya! El cuento de siempre; pero ello no evitarà que lo lleven de quincena; es un profesional del robo; lo conozco.

Ell.—Home! Tingui consciència. Tan sols fa tres dies que he sortit...

Delegado.—Nada, nada. Otra vez al calabozo, i tu, "Menuda", procura no dejarte castigar de esta manera. El peor día te degüellan.

ESCENA ULTIMA

Ell i Ella.

A Ell el cotxe cellular se l'emporta a la presó, i parla per la finestreta.

Ell.—Respecta'm, "menuda". Ets una dona. Quan surti, la primera carterera que guanyi, serà per córrer amb tu la "juerga" més castissa de la nostra vida.

Ella.—Que sempre tingui d'estar empresonat.

—Ell.—Es la nostra ruta, "menuda". Respecta'm!

El cotxe arrenca; dos guàrdies de cavall li donen escorta. La gent se'l miren entre indiferents i compassius alhora.

Encara s'ou la veu d'Ell, que de lluny crida.

—Respecta'm, "menuda"!

Ella.—Oh! Si no et sóc fidel, nano meu, ja saps el que has de fer! Pots tallar-me l'altra galta...

Ella, el rostre embenat, per la recent ferida, asseguda a la vorera, tot veient esfumar-se el cotxe, plora.

FRANCESC OLIVA

L'hora exacta

L'Andreu Molins no dubtava que aleshores era mig matí, però tenia encara per fer algunes diligències, i mostrà uns grans desitjos de saber l'hora exacta del precís moment.

Preguntà al cobrador del tramvia:

—Vol fer-me l'obsequi de l'hora justa?

—Un quart de dotze en punt.

—Gràcies.

Saltà del cotxe, i tot seguit es sentí sobtat per una poderosíssima preocupació.

—No pot ésser que sigui tan tard; aquell home m'ha enganyat o s'ha enganyat. On va amb un quart de dotze!...

I endinsant-se per un carrer de Gràcia veu al lluny un gran rellotge; la mostra d'un rellotger. S'hi apropa adalerat... i observa: tres quarts de set. Era un rellotge amb l'esfera i les agulles pintades, que no funcionava.

Decebut, torna al carrer Major i tira avall cap al Passeig de Gràcia.

—Rellotges rai, bé prou que se'n troben!

I, efectivament, a cada instant es topà amb rellotges públics, però cada un d'ells marcava una hora diferent i cada cop més avançada.

Desesperat, l'Andreu Molins voltà mig Barcelona.

Cap esfera s'adeia amb l'hora que li havia donat el cobrador del tramvia. Ja tenia raó en pensar que aquell home l'havia enganyat o s'havia enganyat.

Ell li havia afirmat que era un quart de dotze, i el rellotge de la Concepció tocava dos quarts.

El de Novetats, dos quarts i deu minuts;

El de la Banca Arnús, tres quarts;

El de Canaletes, tres quarts i un minut;

El de l'Acadèmia de Ciències, tres quarts i tres minuts;

El de can Trilla, tres quarts i cinc minuts;

El del Liceu, tres quarts i sis minuts;

El del Principal, "tres quarts de quinze";

El del Banc de Barcelona, tres quarts de dotze i deu minuts...

En constatar el desgavell horari dels rellotges que a Barcelona són de cara al pacífic vianant, el nostre home, cada volta més desesperat, i rebotat de cames, es deixà caure a un banc del Passeig de Colom.

A la poca estona va donar-se amb la mà un copet al front.

—Sóc ben trompa, tanmateix!... L'hora exacta, l'hora natural, la bona, la precisa, la que no té engany ni mixtificació me la pot donar un rellotge de sol.

A la nostra ciutat és difícil trobar-ne; s'han acabat les cases de pagès, dins del radi, que llueixin a la façana els típics rellotges.

Però el què és el tenir memòria!... L'Andreu Molins es recordà que en el recinte de l'Exposició, on hi ha instal·lats els Ramaders, existeix una graciosa masia catalana, amb el seu rellotge de sol a la paret davantera.

Intrigat amb la seva idea obsessionant no s'hi pensa més. Pren un taxi i es fa portar a Montjuïc.

Troba la masia.

Veu el rellotge.

Però, en alçar els ulls per a mirar l'hora exacta, s'adona que està núvol.

L'Andreu Molins restà un moment dubtant. No sabia si tirar-se de cap al brollador gros, o llençar-se als braços d'una cambrera bavaresa — oh, dolça cervesa de Munic! — que per allí passava.

FRA NOI

DISCOS

La música espanyola té una gran riquesa de melodies. Això no té res de particular; l'estrany és que les millors pàgines musicals netament espanyoles hagin estat compostes per compositors catalans. D'aquests, els que més s'han distingit són Albéniz i Granados.

Pau Casals, també català, i considerat com el millor violoncellista del món, ha impressionat per la casa Gramofon *Danza española*, de Granados, executat amb una pulcritud com sols ell sap fer-ho. A l'altra cara hi ha *Vito*, dansa de Popper, també per Pau Casals.

Amb aquests noms ja poden estar orgullosos els amants de la música catalana.

* * *

De Beethoven també tenim una sèrie de plaques. *Cuarteto en Do menor*, execució Quartet Rosé. *Leonora*, per l'Orquestra Filharmònica de Viena, sota la direcció del mestre Franz Schalk. *Fidelio*, cantat magistralment per Frida Leider, totes elles molt ben executades. El Quartet Rosé per completar les tres plaques que conté "Cuarteto en Do menor", de Beethoven, impressionà l'*Aria sobre la cuerda sol* (Bach).

* * *

L'Orquestra Simfònica de Filadèlfia, no s'adorm en els llorers i ens dona en un disc *Nocturno Núm. 2* (Debussy), que talment sembla que ens faci somniar, gràcies a la reproducció de dita Orquestra, sota la direcció del mestre Stokowski.

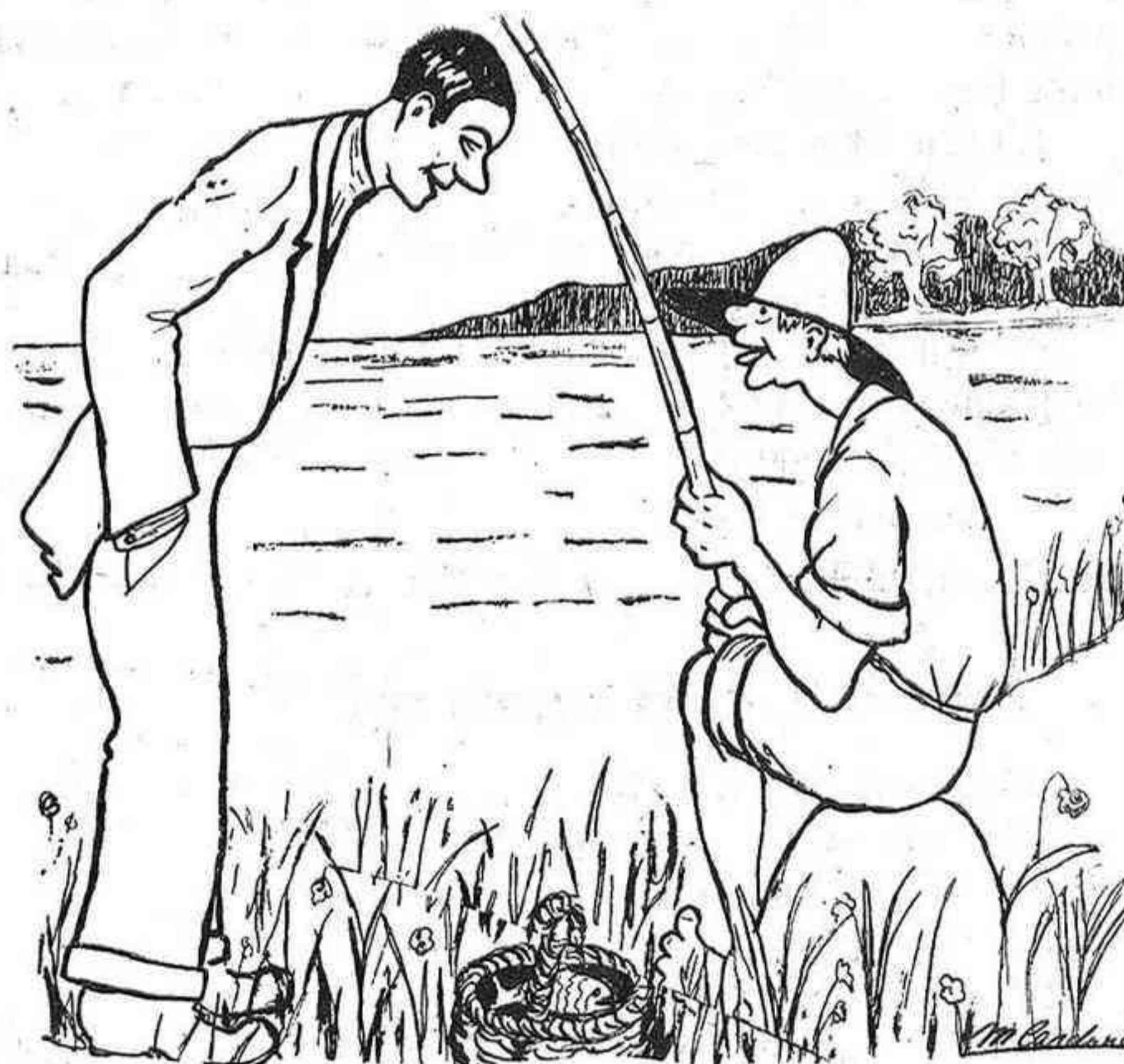
* * *

Dos grans virtuoses és difícil d'ajuntar-los, però no és la primera vegada que els sentim. Fritz i Hugo Kreisler. Arreglades per violí i violoncel, respectivament, Kreisler, executen *Sanctissima* (Corelli) i l'intermezzo de *L'Arlesienne* (Bizet), dues joies musicals.

Fleta canta amb molt de gust, amb veu melodiosa, dues cançons de Falla, una *Jota* i *Nana*. Són aquestes dues cançons del bo i millor que corre.

* * *

Maria Jeritza, en *Tristan e Isolda*, llueix la seva es-

ELS AFECCIONATS

—Ja n'he pescat tres.

—Aquest matí?

—No, en tot l'any!

plèndida veu de soprano en el tros de la *mort d'amor d'I-solda*, en la que fa una gran creació.

* * *

¿Què podem dir que no s'hagi dit ja del mestre contemporani Stravinski i, sobretot, d'aquesta obra mestra, *Petrouchka*? Tota l'obra sencera la publica en discos "La Voz de su Amo"; està tan ben impressionada per l'orquestra simfònica de Londres, que sembla que ens trobem davant la companyia de "Ballets Russos" que la va fer conèixer al nostre teatre del Liceu. No es pot demanar més pulcritud ni en l'execució ni en la reproducció.

Composen aquests discos *La Feria de media Quaresma*, *Danza rusa*, *Habitación de Petrouchka*, *Habitación del mozo*, *Petrouchka interrumpe al moro y a la bailarina*, *Feria al anochecer*, *Danza de las doncellas, de los gitanos y de los cocheros*, *Asesinato de Petrouchka*, *El espectro persigue al mago*.

* * *

Entrant a la part frívola, que en podríem dir, el mestre Demon presenta una Java *Que no*, i *La Rambla*, *One-Step*, que es faran populars molt aviat.

L'Orquestra George Olsen, en *The First Kiss*, i *I fade down an'go boom*; en aquest últim cantat en la major part per un conjunt de veus admirables.

La Paül Whiteman, *Vonderful*, *One-Vals*, *By The Waters of Minne Tonka* (Xarleston).

La Waring's Pennsylvania *I'm Sorri*. *Sally* (xarles). *Just another Noght*, *Vals*.

D'aquests discos, si un ens agrada, més ens agrada l'altre.

Els Revellers, els de les veus màgiques que han conquistat una justa fama mundial, presenten aquest mes *Dusky Stevedore* i *Blues Shadows*, dos peces que ens encanten amb la seva dicció i melodia.

La cobla La Principal de La Bisbal, potser la millor cobla de Catalunya, ha impressionat quatre sardanes, *La Font de l'Albera* (Morera), *Gratitud* (Saderra), *Idilli capricios* (E. Saló), *Soliu despertar* (M. Batallé), totes elles molt ben interpretades.

L'Orquestra argentina Irusta, Fugazot i Demare, el tango *Barcelona*, que varen dedicar a la nostra ciutat, i *Sentimiento Malevo*, ens els donen a conèixer en una de les seves darreres plaques.

Aquest mes la Companyia del Gramofon, editora de les plaques "La Voz de su Amo", n'ha publicat un assortit amb el qual es posa al cap de les cases editores.

Insomni

(Un llit de matrimoni. — Les tres de la matinada).

Ell.—Maria!... Mariaa!... Mariaaa!

Ella (alarmada).—Eh?

Ell.—Mira, no sé què em passa. No puc dormir.

Ella.—Això no és cap motiu per despertar-me.

Ell.—Es que m'avorreixo.

Ella.—I què vols que t'hi faci?

Ell.—Encén el llum i xerrarem una mica.

Ella (endormiscada).—Tinc son.

Ell.—Oh! Es clar, com que tu dorms, te'n rius que jo no pugui dormir.

Ella.—No mengessis tant, de nit.

Ell.—I ara! Si vaig menjar com un moixonet.

Ella.—Però beus massa.

Ell.—Ca! Si hagués begut massa, dormiria!... Penso en tantes coses...

Ella.—Ja me les contaràs demà matí.

Ell.—No, ara. Són coses molt importants.

Ella.—...

—Ell.—Ja no em fas cap cas! Abans, si t'hagués dit que jo no podia dormir, tu tampoc no hauries dormit més.

Ella.—Es que no hauria tingut tanta son com avui.

Ell.—Ara, així que ets al llit, t'adorms.

Ella.—Vols callar, a la fi?

Ell.—No m'estimes gens, gens.

Ella.—Qui pogués dormir sola!

Ell.—Ho veus?

Ella.—No tens cap mena de consideració

Ell.—Ja em podria morir, per tu!...

Ella.—I què t'has de morir!

Ell.—Poc ho sentiries.

Ella.—Oh!

Ell.—No sé què tinc... Somnio... tinc pesombres, em desvetllo... Què et sembla que pot ésser?

Ella.—Ganes de marejar...

Ell.—Mira, ja clareja.

Ella (endormiscada).—Si.

Ell.—I pensar que hi ha gent que ara es lleva... que es lleven quan nosaltres encara no hem començat a dormir...

Ella.—També hi ha pastissers que treballen tota la nit.

Ell.—En realitat, nosaltres fem una vida estúpida.

Ella.—Aquesta nit, sobretot.

Ell.—Des de demà, hem de canviar de vida.

Ella.—Excellent idea! Bona nit!

Ell.—Perquè ara dormim de dia i vivim de nit. És contra la naturalesa... En canvi, pegar un vol pel camp, en aquesta hora... veure eixir el sol...

Ella.—Apa, vés-hi.

Ell.—Dona! Jo tot sol...

Ella.—Compra't un gos.

Ell.—Potser sí. Ben mirat, no hi ha millor amic. T'és fidel, fa el que vols... Però m'agradaria un gos gros...

Ella.—Molt bé, doncs gros.

Ell.—Però en un pis... Tal vegada l'amo de la casa...

Ella.—Compra-te'l petit.

Ell.—Sí, també fan companyia, però borden molt.

Ella.—Doncs un canari.

Ell (indignat).—I com vols que vagi de passeig amb un canari?

Ella (més indignada encara).—Et juro que si no em deixes en pau, me'n vaig a dormir al menjador.

(Ell fa un gran sospir i es tomba d'esquena).

(Les onze del matí).

Ella (obrint els finestrons).—Ep!, gandul, desperta't. ¿Què no t'has d'alçar, avui?

Ell (furiós).—¿No em deixaràs mai tranquil?... ¿Es que no puc ni dormir? Perquè la senyora s'ha llevat, ja tothom ha de fer el mateix... Doncs vull dormir, ja ho saps! (Amb veu amenaçadora) ¿I vols que et digui com acabarà això? Anant-me'n a dormir a una fonda...

Aspectes de l'Exposició

Un dels més alegres: el «Patio del Farolillo», on no se sap què entusiasma més, si la «manzanilla» o la Rosita Rodrigo.

—Vet aquí que totes les monarquies són hereditàries de papes a fills. La nostra ho serà de papes a papes.

Un enterrament

Al senyor Vacarisses se li ha mort un amic.
Una amiatat de trenta-cinc anys.
Acaba de rebre l'esquela missatgera de la trista nova.
La llegeix emocionat.
Ell sap l'esforç que li costa contenir l'espongeta de les llàgrimes.

Després, escriu.
Redacta una lletra de condol per a la vídua.
I com és natural en aquestes ocasions:
...la màs sincera expresión de mi profundo sentimiento...
...el inmenso dolor que me ocasiona la irreparable pérdida de su amantísimo esposo...
...el recuerdo del amigo entrañable...
I més avall, allò de:
...conformidad...
...la voluntad de Dios...
...por el eterno descanso de su alma...
etc., etc.

La casa mortuòria.
Trenta minuts abans de l'hora senyalada per a l'enterrament.
El senyor Vacarisses s'escura els peus al dintell de la porta.
Al primer cop d'ull, es veu que ha fet neteja d'arnes.
Va de peça llarga.
El vestit de quan es va casar.
Barret bombí, comprat a posta de la mateixa solemnitat.
Corbatí de color d'ala de mosca...
Tot plegat, una fortor de naftalina que tapa els esperits.
Truca.
Una minyona endolada li franqueja el pas.
Es fa anunciar a la vídua.
I ja a presència d'aquesta:
Una segona edició de la lletra de condol, però, traduïda al català.
Camí del cementiri.
Fa alguns mesos que el senyor Vacarisses no ha tingut el gust de saludar el seu client, en Ponci Pallarols.

Per casualitat es troben al mateix cotxe.
Les encaixades de compliment.
A continuació:
—Estic desconsoladíssim, senyor Ponci!... La mort de l'amic Carreres m'ha aclaparat!... Ens estimàvem com si fóssim germans!...
I allò tan dit, de:
—Avui per ell, demà per nosaltres...
Més tard, aquell interès per la salut dels respectius familiars.
Poc abans d'arribar al cementiri, la conversa canvià de color.
Es parlà de negocis.
Hora i mitja més tard.
El senyor Vacarisses arriba al despatx amb el posat característic del comerciant que no ha perdut la tarda.
Ningú ho diria que ve d'un enterrament.
L'enterrament d'un amic.
Crida a l'encarregat de la secció de "pedidos".
—Faci's càrrec d'aquesta noteta.
Li recomano en gran manera que per tota la vinent setmana quedi servida.
Dit això, es tanca al seu despatx particular.
Fa números.
Després:
—Trenta-mil pessetes!... Amb un enterrament diari, tan productiu com el d'avui, d'aquí un parell d'anys em retirava del negoci!...
I es frega les mans de satisfacció.
Joan UTESA i BATLLE.

TE RAO
—I doncs, que no es banya?
—No encara; hi ha molt poca gent.

Matinal

Llengües d'arbre, verd d'agost,
núvol que no gosa moure's,
aire de rëgust de most,
roba estesa en unes cordes;

daga que el sol clava a terra
d'una manera velada;
món que s'assembla a una gerra
plena de terra cremada;

flors que treuen el cap,
inici d'un vent de gresca,
vent que porta dins el pap
nuvolada d'aigua fresca.

Lluís DEJAUME.

Un crimen misterioso, novella de E. Phillips Oppenheim.

Phillips Oppenheim és avui considerat com el príncep dels novel·listes anglesos. Cada nou llibre d'ell és una nova sorpresa que ens reporta la imaginació portentosa d'aquest formidable, d'aquest magnífic fulletinista. Aquest nou d'ara té un títol — “Un crimen misterioso” — suficient per a atreure l'atenció del lector més distret. Però aquest títol diguem-ne tan truculent, no té la virtut de decebre, com passa amb freqüència amb llibres de molts altres conreadors del gènere literari que tan mestriolament conrea Phillips Oppenheim.

“Un crimen misterioso” és un llibre de lectura apassionant, l'interès del qual no decau mai. Però si la faula és d'aquelles que s'apoderen de l'ànim del lector per a tenir-lo intrigat fins a arribar la darrera pàgina, no per això deixa de tenir un mèrit extraordinari la felicitat observació de l'ambient en què es mou l'alta societat anglesa i la pintura d'alguns personatges centrals que animen l'obra amb tota la força de la existència real.

La vida de les abelles, de Maurici Maeterlink. Versió catalana de Cecili Gasòliba.

Nosaltres, naturalment, ja coneixíem aquest llibre, que és un dels més famosos del poeta belga. Però feia anys que l'havíem llegit.

Així, la seva lectura en català ha tingut l'encís d'una primera lectura.

Creiem recordar que Lord Avebury, en els seus interessantíssims “Plaers de la Vida”, parlava dels deu “millors llibres del món”. Entre aquests deu millors llibres Lord Avebury hi posava “El Quixot”, “Les mil nits i una nit”, “La Bíblia” i “La divina comèdia”. Nosaltres, sense dubtar gens, sense pensar-nos-hi gens, hi afegiríem “La vida de les abelles”, de Maurici Maeterlink.

“La vida de les abelles” és un llibre magnífic, un llibre interessantíssim. En ell hi ha les tres condicions precises per a crear la gran obra: intel·ligència, poesia i bondat. És un llibre que ens fa pensar en les millors hores de

Goethe, en els seus moments més lúcids. És el llibre d'un poeta i d'un savi.

Sembla, aparentment, que un llibre dedicat a estudiar i descriure la vida de les abelles no pot interessar més que un número molt limitat de lectors. Doncs és al revés. La lectura de “La vida de les abelles” té l'encís de la lectura d'una novella d'aventures, del fulletí més interessant.

Maeterlink ens obre amb aquest llibre un món insospitat i misteriós. Nosaltres, que hem llegit aquest llibre amb un gust extraordinari, l'hem deixat en un lloc ben visible de la nostra llibreria per a tenir-lo sempre a mà.

Cecili Gasòliba, que habitualment conrea la crítica — amb amor, amb dignitat, amb intel·ligència —, és qui ha traduït aquest llibre admirable de Maeterlink. En la seva traducció, com no es tracta — sortosament — d'un traductor professional, hi ha també amor, dignitat, intel·ligència. Cal elogiar francament Cecili Gasòliba en incorporar aquesta obra a la literatura catalana.

Espurnes, per Enric Martí Cid.

Un llibre de jove, però de jove en el qual hom endevina que trobarà el camí, és a dir: de jove ben orientat. No es tracta, doncs — alegrem-nos-en —, d'un llibre d'aquests que es publiquen per a satisfer petites vanitats.

El títol — humil, senzill — d'aquest llibre valoritza les observacions, les suggerències que l'art i la vida ofereixen a l'esperit alerta a Enric Martí Cid.

ALPHA.

NÓTULES

ALTRES LLIBRES REBUTS

Primer llibre de ritmes, d'Agustí Esclasans.

Butlletins del temps, de J. M. López-Picó.

Temas de historia del teatro, d'Adrià Gual.

La leyenda de los franco-tiradores de Dinant, per Dom

Norbert Nieuwland i Maurice Tschoffen.

El Kaiser Guillermo II, d'Emil Ludwig.

OBRA NOVA DE LLUIS CAPDEVILA

Lluís Capdevila, que acaba d'arribar de París, ens ha portat d'aquest viatge una novella nova. La novella — una de les coses més fortes que s'han escrit en català —, es titula “La Venus i els bàrbars” i el seu autor l'ha lliurat ja a la impremta.

Cambreta de pescadors

Pregunta el nin a sa mare:

—Mareta, em sabries di
com és que el sol del matí
té la llum tan dolça i clara?...

—Perquè surt del mar, i el mar
fa amb ell el que amb tu faig ara:
abans no el deixa trescar,
li renta primer la cara.

El salabrós ventijol
la cortineta separa...
i ai, quin amor de consol,
la carícia del bon sol
damunt del fill i la mare!

MAYET.

TELLO ENLAIDE

UNES CONSIDERACIONS PER A PASSAR L'ESTONA

Avui tots sembla que no tinguem altra feina que la d'enganyar-nos nosaltres mateixos. L'engany ha estat elevat, per una equació fantàstica, a virtut patriòtica.

I l'engany a què em refereixo és el de trobar bo tot el de l'actual moment i dolent tot el que pertany al passat. Per a nosaltres, la dita de Jorge Manrique de "cualquiera tiempo pasado fué mejor" — i perdonin-me la cita, que hauria volgut que fos grega o llatina, que vesteixen més —, no té cap força.

Ja està bé no ésser un derrotista sistemàtic. Ja està bé tenir confiança en si mateix. Però, vaja, crec que en fem un gra massa. A mi em sembla, sobretot pel que fa al teatre, que no podem ésser tan orgullosos com estem. Jo crec, francament, que no hem guanyat res; al contrari: hem perdut bastant. Entre els autors dramàtics d'avui no n'hi ha cap que tingui la força, la humanitat, la dignitat d'un Guimerà, d'un Iglésies, d'un Rusiñol. Els autors dramàtics d'avui — encara que ells no s'ho pensin — són molt inferiors als que acabo de nomenar. I com ells, són inferiors els empresaris d'avui als d'ahir, i és inferior el públic d'avui al d'ahir. El senyor Francesc, com exemple, que no era cap savi, que no tenia cap cultura, que no havia viatjat com els nostres empresaris — avui tots se'n van a París per un tres i no res, com si París fos la Meca —, tenia en canvi, un cop d'ull i un cert bon sentit que li permetien fer temporades més interessants i profitoses que les que es fan avui. Perquè, en què quedem? Si els autors d'avui valen tant, si són millors que els d'ahir, com és que els empresaris sempre es queixen que el negoci els va malament? No serà pas perquè sols admetin obres de pensament profund, de fina ironia, d'alta espiritualitat. Les obres que admeten els nostres empresaris no poden comparar-se a les que admetien els empresaris d'anys enrera, a saber: "Càndida", de Bernard Shaw — al qual alguns joves pretenen ara descobrir —; "Joan Gabriel Borkman", d'Ibsen; "La campana submergida" i "Rosa Bernd", de Hauptmann; "La dama enamorada", de Puig i Ferrater; "L'aranya", de Guimerà; "La barca nova", d'Iglésies; "L'héroè", de Rusiñol; "La llantia de l'odi", de D'Annunzio.

No, no: res més baix, més groller — o més gris, més im-

personal —, que l'actual producció escènica. Mai com avui s'ha escrit tant de "cara al públic", o sigui pensant en el públic. Es a dir: mai com avui havia negligit l'autor les valors d'espiritualitat i intel·ligència de la seva obra. Doncs, si es fa teatre de públic, per al públic, per què no és un negoci? Jo — i en dir això sí que tinc autoritat, perquè sóc l'home anònim del públic, el que va al teatre pagant — ho atribueixo a què el públic no és tan ase com empresaris i autors volen suposar. Per aquesta única raó puc comprendre que el públic d'ahir s'interessés, s'apassionés per les obres d'ahir: perquè les obres s'ho valien. Avui el públic no s'interessa ni s'apassiona: és que les obres avui no deuen valer gran cosa.

Per tot el que he dit, pot semblar que jo sigui un vell d'aquestos tossuts i negats que sols troben bo lo del seu temps. Però, no. Sóc un home al qual les comèdies del Pitarra posen els nervis de punta i que, malgrat els anys — que no tenen res a veure en qüestions d'estètica, perquè un vell pot ésser intel·ligent de la mateixa manera que un jove pot ésser estúpid —, aplaudeix "Els fracassats", de Lenormand; l'"Enric IV" i els "Sis personatges", de Pirandello; "El paquebot Tencity", de Vildrac.

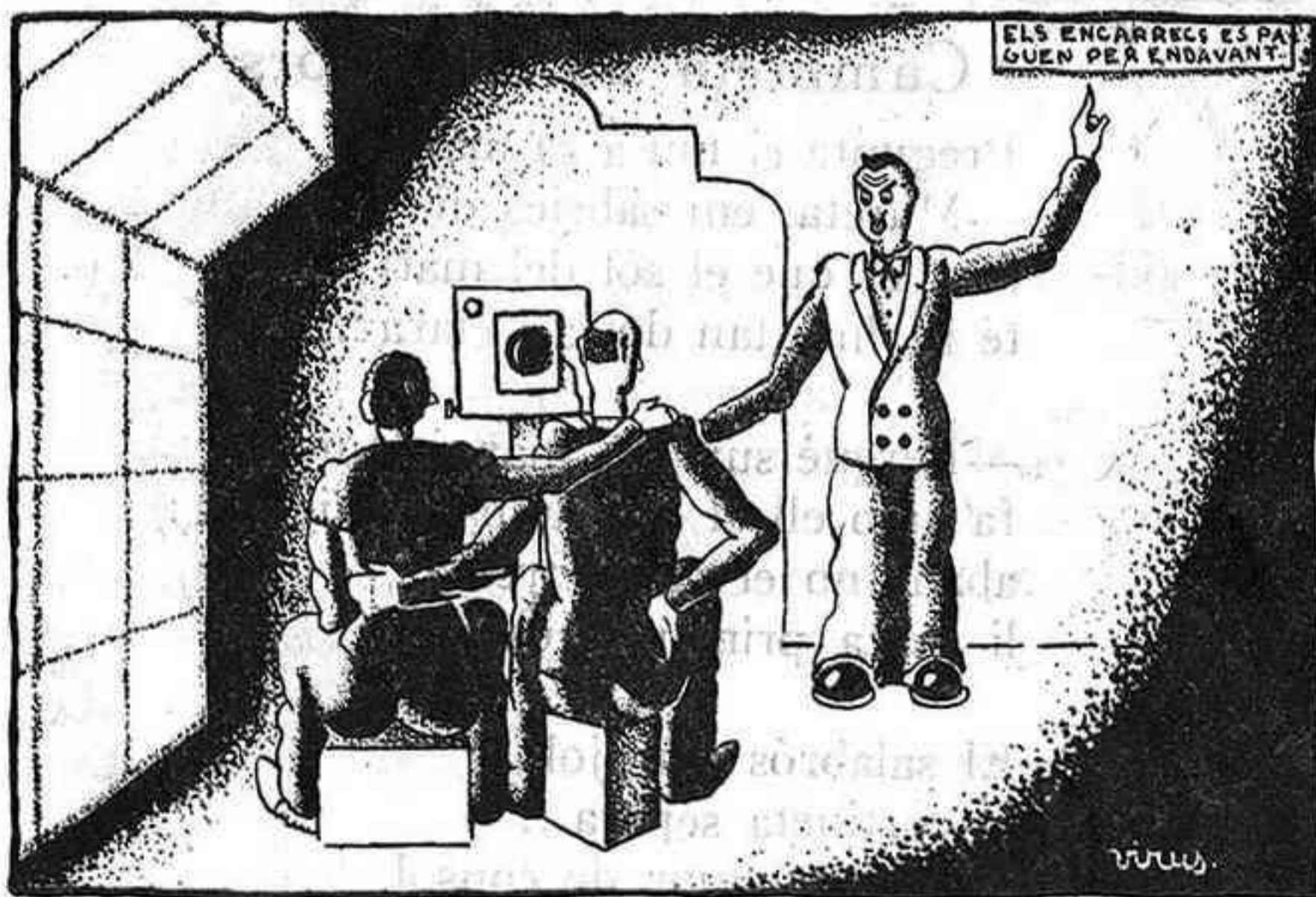
Aquests dies m'han vingut a les mans unes obres d'un autor avui injustament oblidat: R. Suriñach Senties. Aquestes obres són "L'únic consol", "Núvols en creu", "Cel que s'obre". En el volum de "Cel que s'obre", l'autor anuncia un drama en tres actes, "Contra-clàr", que no sé si s'ha arribat a representar.

Poques obres hi ha en el teatre català d'una més fina sensibilitat, d'una més noble tendresa, d'una intensitat més gran, que aquestes obres de Suriñach Senties. Aquest elogi, que crec just, perquè si no, no el faria, és sincer i desinteressat: jo no conec el senyor Suriñach Senties.

La lectura d'aquestes obres m'ha fet pensar en la decadència que avui, al meu entendre, sofreix el teatre català. Es tracta segurament d'una crisi d'espiritualitat, de bon sentit. En altres temps, un actor — Ramon Martori, que com actor també em sembla poca cosa — no s'hauria atrevit a dir, quan un periodista li preguntà si li plaïa "l'anomenat teatre d'orientació", aquesta cosa incongruent i absurda: "Francament, no hi crec... El teatre d'avantguarda, a la llarga, arrossegaria els autors, fent-los esdevenir perniciosos".

De manera, que el teatre no ha d'ésser d'orientació sinó una cosa sense nord ni guia, una cosa a la deriva? Però, senyor Martori, vostè deu ignorar que d'"orientació" és tot el teatre intel·ligent, tot el teatre "orientat" vers una finalitat de bellesa i d'intel·ligència, tot el teatre que "orienta" el públic vers un determinat ideal estètic.

Manuel BORRELL i MAS.

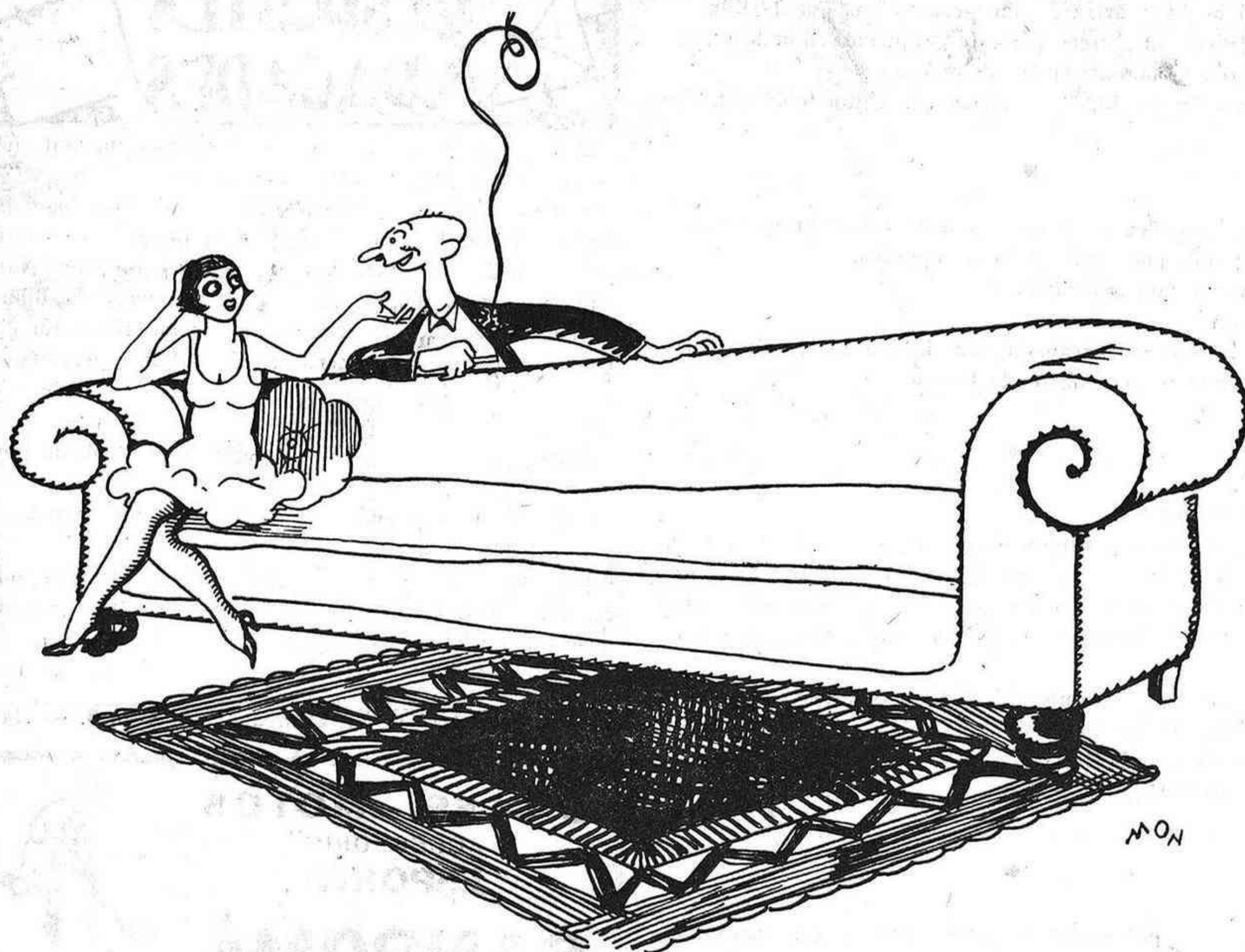
—La mirada fixa aquí!

Llegim: "Bestiar boví a l'Exposició de Barcelona".
Quan que n'hi deu entrar sense que se sàpiga!

Tot sovint llegim elogis ditiràmics a llibres que no llegeix ningú, a autors que no coneix ningú.

Es una tàctica com qualsevol altra: una tàctica, però, que no dóna resultat.

—Has renyit amb el teu xicot?

—Sí; figura't que no es depilava les celles.

Demà, dissabte, gran esdeveniment! Festival de la Premsa a l'Exposició.

Sembla que la cosa més atractiva serà la Tómbola, on tothom tindrà un premi, petit o gros. Hom diu que l'organització s'ha encarregat a Farran i Mayoral, que no és com l'Estelrich. Farran i Mayoral sap el grec i el llatí.

I de periodistes que sàpiguen el grec i el llatí, no se'n troben a cada cantonada.

I ara que hem parlat de l'Estelrich, Ja heu llegit la polèmica sostinguda amb Joan Minguet? Mentre aquest darrer contesta amb to correcte, noble i reposat, Estelrich adopta un llenguatge superb, un llenguatge poc civil.

Segurament ho deu haver après del seu amo.

Avui, el dia és dedicat a les lletres... Ja sabeu que Eugeni D'Ors es dedica, a Madrid, a fer notes de societat, gènere en el qual la cursileria hi fa un gran paper?

S'hauria d'escriure aquest llibre: "Eugenio D'Ors, o La fi d'un filòsof".

S'apropa la Diada del Llibre. I, per a aprofitar-se'n, són

molts els literats que han preparat llibres nous. Entre ells, cal recordar Melcior Font, Navarro Costabella, Nicol, Jordana, etc. Però mireu si es tràgic: no han trobat impremta i no podran publicar el llibre. S'hauran d'esperar fins l'any vinent.

Aquestes imprentes! Quina barra!

Ple de compassió, el nostre amic Domènec de Bellmunt—que publica sempre els seus llibres quan vol i sense entrebancs— farà una entrevista a tots aquests autors per tal que no patixin durant tot un any.

Sembla que Josep Pla prepara un altre llibre estil "Cambó". A més del "Cambó", n'havia fet un altre: el dedicat al gran escultor Manolo Hugué. Tant Manolo com el Mecenat de la F. B. M. han quedat molt contents.

El nou llibre sembla que va dedicat a En Duran i Ventosa.

Pobre home! Ja farà broma!

Hem de convenir que és un acord simpàtic, aqueix del nostre Ajuntament, d'instalar en els parcs i passeigs "Bancs-Biblioteques".

Diu que es farà la prova aviat al passeig de Sant Joan, on es construirà un banc artístic i s'hi posaran uns quants llibres.

Hi ha regidor que creu, però, que aqueixos llibres seran robats l'endemà d'inaugurada la biblioteca.

Si hi posen "incunables", no direm que algun bibliòfil...

✱

Silberstein, astròleg de fama, acaba de descobrir que l'univers és molt més petit del que hom suposava.

No ens ve de nou, tanmateix.

L'Univers!

Si hem de parlar francament, mai hi havíem cregut gaire en una cosa que té nom de fonda barata.

⊙

Ditxosos tràmits!...

Al carrer de Girona, cantonada a València, hi ha una font pública que fa més d'un mes que s'espatllà, i encara és l'hora que la Companyia d'Aigües no ha cregut prudent adobar-la.

Hom creu que l'avaria no es pot reparar a causa dels tràmits.

Sembla que calen permisos i dictàmens especials: i com que els documents han de venir de la Xina, i la Xina està en constant conflicte amb Rússia...

Ja està explicat!...

Com cada any per aquest temps, es donen a la nostra ciutat alguns casos d'hidrofòbia.

Caldrà l'acció directa contra el veritable causant.

Morta la cuca, mort el verí; mort el gos, morta la ràbia.

Encara que el ca sigui d'algun senyor poderós, i encara que la cuca sigui de respectables institucions.

✱

La col·lecció zoològica del Parc de la Ciutadella s'ha enriquit, darrerament, amb importants exemplars vinguts d'Alemanya.

Hom diu que entre els tals s'hi compten lleons, panteres, i altres feres d'allò tant "fiero".

Feres terribles, i vingudes d'Alemanya?... Ja estem veient més d'un francòfil que anirà a repassar les gàbies d'una a una, a veure si hi troba algun ex-emperador.

Al poblet basc de Dario, un plaga ha furtat la caixeta de les ànimes de l'església parroquial.

A la nit va somniar que les animetes venjatives el furgaven...

Però era la guardia civil que se le'n duia!

Un frare predicador pintava amb els colors més negres els sofriments dels condemnats a les flames eternes...

Un flemàtic que l'escoltava va interrompre'l: "Deixeu, deixeu que s'hi acostumin i s'hi trobaran com els peixos a l'aigua.

Ll. D. — Anirà un dels versos. Segueixi treballant, que vostè farà coses molt personals i interessants.

O. P. — Cal que abans d'intentar publicar, llegeixi força, sobretot català. I segueixi escrivint a mida que sovinteja les lectures. Així, vostè mateix es corregirà i anirà endavant.

F. V. — Ens sembla que ja li contestàrem. El dibuix que avui ens envia ens plau menys que els anteriors. En els seus dibuixos hi ha, però, una certa gràcia que fa esperar coses més reeixides.

E. G. — No ens acaba de fer el pes.

Sents. — L'article anirà. L'esquellot el trobem poc interessant.

J. C. — Ho trobem poc interessant. A més a més, la mètrica és defectuosa.

J. Q. G. — En la poesia "Dos cors" hi ha coses que estan bé, i altres que no n'estan tant. Faci una altra cosa, que potser ens plaurà més.

J. G. — Anirà.

Imp. "L'Esquella" i "La Campana". — Om, 8. — Barcelona

CICLES - MOTOS
ACCESSORIS
ESPORTS

SANROMÀ

Balmes, 62

BARCELONA

Telèfon 12303

CONSULTEU ABANS DE COMPRAR RES

"El qui té Blenorragia (Purgacions) és perquè vol"

Quan esteu cansats de medicar-vos sense trobar millora, o bé no assoliu un complet guariment de vostra Blenorragia en qualsevol de les seves manifestacions (uretritis, prostatitis, cistitis, artritis, gonocòcciques, gonorrea crònica, o «gota militar», etc., etc., de l'home, i (vaginitis, metritis, leucorrea, fluxos, etc., etc.), de la dona; exigiu al vostre farmacèutic els acreditats

Cachets Neisserinos

i obtindreu un ràpid i perfecte guariment de la vostra malaltia, discretament i sense molèsties.

De venda: *Barcelona*, SUANA, Escudillers, 8; BELTRÁN, Junqueres, 11; *Reus*, SOLER, Llovera, 26 i Centres d'específics.

LLIBRERIA ESPANYOLA

d'Antoni López

Rambla del Mig, 20

Telèfon núm. 18692

BARCELONA

AVUI ES POSA A LA VENDA
l'edició definitiva de

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

NOVEL·LA

DE

SANTIAGO RUSIÑOL

ESPLÈNDIDA edició il·lustrada
amb dibuixos d'En RAMON
CASAS.

RODOLINS d'En GABRIEL
ALOMAR.

COBERTA d'En VILARRASA
(Obi).

EDICIÓ feta amb tota cura, im-
presa a diverses tintes sobre
magnífic paper Plantin, fabricat
expressament,

PREU: 16 PESSETES

Se n'han fet, a més de l'edició corrent, numerats i signats
per l'autor:

5 exemplars, del 1 al 5, paper Japó	Ptes. 200 (esgotats)
10 » » 6 » 15, » Holanda	» 150 »
20 » » 16 » 35, » de fil Guarro	» 80 »

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites edicions, remetenent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter ANTONI LÓPEZ, Rambla del Mig, núm. 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cts. per a certificat. Als corresponsals se'ls atorguen rebaixes.

La pesca i l'arqueologia

—Ara que estan de moda les excavacions, qui sap! Potser jo també podria presumir. Potser mol·luscos i terrissa són egipcis.